

Provokaatioita ja
vastakkainasetteluja –
kuka innostuu, kuka
vetäytyy?

Tutkitut väittämät

Kysymyspatteristossa 39 väittämää, joista 6 tarkasteltiin tässä tutkimuksessa:

- Tahallinen provosointi on mielestäni lisääntynyt suomalaisessa keskustelussa
 - Henkilökohtaisuuksiin meneminen sosiaalisessa mediassa on aina väärin
 - Voimakas vastakkainasettelu kyllästyttää minua enkä siksi halua osallistua lainkaan yhteiskunnalliseen keskusteluun
 - Olen innostunut keskusteluista ihmisten kanssa, joilla on erilaiset mielipiteet kuin minulla
 - Minulla on keskimääräistä paremmat tiedot ja taidot arvioida päättäjien toimintaa ja politiikkaa
 - Koen velvollisuudekseni oikoa väärinkäsityksiä yhteiskunnallisessa keskustelussa
- + esimerkiksi oma sijoittuminen vasemmisto (0)-oikeisto (10)- ja arvoliberaali (0)-arvokonservatiivi (10)-akseleille

Tahallinen provosointi on lisääntynyt suomalaisessa keskustelussa

- 92 % täysin tai jokseenkin samaa mieltä
- Vahvimmin tätä mieltä ovat **erittäin arvoliberaalit ja erittäin vasemmistolaiset** + VIHR-, VAS-, ja RKP-kannattajat
- 22% äänestämättömistä ja 17 % PS:n kannattajista EI ole samaa mieltä

”Henkilökohtaisuus on aina väärin” mediassa on aina väärin”

- 63 % täysin samaa mieltä ja 29 % jokseenkin samaa mieltä. VAIN 6 % eri mieltä.
- Yli 65-vuotiaat tuomitsevat useimmin henkilökohtaisuus on väärin
- **Erittäin konservatiiviset**, perus- tai kansakoulun käyneet, perussuomalaiset ja eduskunnan ulkopuolista puoluetta kannattavat keskimääräistä harvemmin täysin samaa mieltä

Vastakkainasetteluun kyllästyneet vetäytymässä keskusteluista

- Noin puolet harkitsee jättäytymistä yhteiskunnallisen keskustelun ulkopuolelle voimakkaan vastakkainasettelun ja siihen kyllästymisen vuoksi
- Eniten vastakkainasettelu passivoi
 - nuoria aikuisia (25-34-vuotiaat)
 - erittäin arvoliberaaleja verrattuna arvokonservatiiveihin
 - vihreitä verrattuna perussuomalaisiin ja vasemmistoliittolaisiin

Ei vain keskustelua omassa kuplassa

➤ 71% on innostunut keskusteluista ihmisten kanssa, joilla on erilaiset mielipiteet kuin itsellä

⇒ Mitä tarkoittaa? Onko toisen kuuntelemista ja arvostamista ja aitoa vuorovaikutusta?

- Erityisen innostuneita ovat arvoliberaalit ja arvokonservatiivit

= > Erottelee enemmän kuin vasemmisto–oikeistoluottuvuus

Usko omiin kykyihin vahvinta poliittisen kentän laidoilla

- Suuri usko siihen, että on keskimääräistä paremmat tiedot ja taidot arvioida päättäjien toimintaa ja politiikkaa:
 - Miehet (naisista vain 34 prosenttia väittämän kanssa samaa mieltä, miehistä 59 %)
 - Yliopistokoulutetut
 - **Arvokonservatiivi–arvoliberaali- ja vasemmisto–oikeisto-ulottuvuuksien laidat**
 - Eduskunnan ulkopuolisten puolueiden äänestäjät ja kokoomuslaiset. Myös vasemmistoliittolaiset ja perussuomalaiset

Väärät tiedot halutaan oikoa

- 57 % kokee velvollisuudekseen oikoa väärinkäsityksiä yhteiskunnallisessa keskustelussa
- Miehet naisia hanakampia oikomaan väärinkäsityksiä
- **Ulottuvuuksien ääri laidat jälleen aktiivisia**
- Koulutusryhmien välillä ei ole tilastollisesti merkitseviä eroja

Kuka innostuu?

- Keskusteluhaluutta, luottamusta omiin tietoihin sekä halua oikoa väärää tietoa löytyy keskimääräistä enemmän ulottuvuuksien reunoilla
 - Erittäin arvokonservatiivit ja erittäin arvoliberaalit
 - Eniten vasemmalla ja eniten oikealla olevat
- Vastakkainasetteluihin vähiten ovat kyllästyneet vasemmistoliiton ja perussuomalaisien kannattajat

Kuva suomalaisesta keskustelukulttuurista vinoutunut?

- Ulottuvuuksien laidat saavat kokoaan suuremman huomion?
(erittäin arvokonservatiivit 5%, erittäin arvoliberaalit 12%)
- Tiedotusvälineet ja sosiaalinen media vahvistavat efektiä?

Kuka vetäytyy?

- Vastakkainasettelu kyllästyttää eniten jo entuudestaan poliittisesti passiivisia
- Arvoliberaalit arvokonservatiiveja turhautuneempia vastakkainasetteluun
- Vihreiden kannattajat harkitsevat muita useammin vetäytymistä

Demokratiavaikutukset?

- Erot keskusteluilmapiirin kokemisessa ja keskusteluun osallistumisessa ovat enemmän ideologisia kuin sosiodemografisia (ikä, asema, asuinpaikka)
- Äänestysosallistumisessa huolena olleet erot eri väestöryhmien välillä. Valtion demokratiahankkeet (OM)
- Keskusteluihin osallistutaan suhteellisen tasaisesti eri väestöryhmistä, MUTTA huoli polarisoitumisesta ja vahvojen ja varmojen mielipiteiden dominanssista?

Seuraava tutkimusraportti: kenen mitta on täynnä?

Yhteiskunnallinen tyytymättömyys,
uhkakuvien näkeminen ja niiden
kanavoituminen